

ния. Теперь время, необходимое для победы в информационной войне, ранее измеряемое веками и десятилетиями, уже можно сократить до вполне приемлемых сроков. Мир снова поворачивается к высоко заряженному полю битвы идей; это уже не только мир, в котором материальная база является предметами ожесточенного соперничества. В этом формирующемся мире ключ к успеху будет лежать в умелом управлении информационными возможностями и ресурсами — то есть, стратегическом планировании и управлении [5].

В случае успешного противодействия агрессивным действиям с целью разборки социального субъекта происходит субъект-объектный переход (превращение) – ситуация, в которой заказчик или организатор (агрессор), применяющий информационное оружие, сам подвергается его ответному воздействию со стороны своей жертвы. Жертва, использующая свое превосходство в оперативном искусстве применения информационного оружия, часто получает серьезное преимущество, вплоть до быстрой социальной смерти нападавшего.

ЛИТЕРАТУРА

1. Адамович, Т. И. Современная политическая экономия: учебное пособие/ под общ. ред. П. С. Лемещенко. – Мн.: Книжный дом; Минсанта, 2005. – 472 с.
2. Большой энциклопедический словарь: философия, религия, эзотеризм, политэкономия / Главн. науч. ред. и сост. С. Ю. Солодовников. – Мн.: МФЦП, 2002. – 1008с.
3. Обозреватель 15.05.1998 /Информационная война – основная форма борьбы ближайшего будущего? Б.Онорский. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <<http://www.agentura.ru/text/press/opponent/info1.txt>>. -Дата доступа: 11.09.2014
4. Расторгуев С.П. Часть вторая. Информационное оружие и проблема алгоритмической неразрешимости перспективности для информационных самообучающихся систем. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <<http://evartist.narod.ru/text4/58.htm>>. -Дата доступа: 11.09.2014
5. Ноополитика – шаг на пути к созданию американской информационной стратегии. Гриняев С.Н. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <<http://www.agentura.ru/equipment/psih/info/noo/>>. – Дата доступа: 11.09.2014

ROZWÓJ METOD OCENY EFEKTYWNOŚCI POSTĘPOWANIA ORGANIZACYJNEGO NA PODSTAWIE EKONOMII INSTYTUCJONALNEJ

Ж.В. Черновалова

Брестский государственный университет имени А.С. Пушкина, г. Брест, Беларусь

А. Варпас

Государственная высшая школа им. Иоанна-Павла II, г. Бяла-Подляска, Польша

А. Матеек

Государственная высшая школа им. Иоанна-Павла II, г. Бяла-Подляска, Польша

Tematem artykułu jest ukazanie znaczenia ekonomii instytucjonalnej w badaniach naukowych. Ekonomia instytucjonalna, która powstała jako odpowiedź na zarzut kierowany przez zwolenników instytucjonalizmu i jego kontynuatorów wobec ekonomii neoklasycznej. Instytucjoniści zajmowali się głównie badaniem

instytucji, wśród których toczy się życie polityczne, społeczne i gospodarcze, i krytykowali ekonomię neoklasyczną za brak analizy teoretycznej instytucji. Teorie te - stosując metodę indywidualizmu badawczego ekonomii neoklasycznej (analiza zjawisk gospodarczych przez analizę zachowania jednostki), podkreślając racjonalność działań jednostek, marginalizm przy przyszłych zmianach w badanych wielkościach oraz wpływ użyteczności krańcowej na kształtowanie się cen rynkowych - ukazały zależności występujące między funkcjonowaniem tradycyjnych rynków dóbr i zasobów a pozaekonomicznymi obszarami życia społecznego. Badały zjawiska polityczne i społeczne w aspekcie ekonomicznym.

Naszym zadaniem jest ukazanie jak w jaki sposób badane są zachowania jednostki, przy pomocy badań naukowych. Przedstawione badania dotyczą różnych aspektów, badane są firmy branży budowlanej, biurowej, motoryzacyjnej czy firm pożytku publicznego jakim są gminy czy urzędy. Przedstawione badania dotyczą przede wszystkim rozwoju firm, przez wpływające na środowisko czynnik, takich jak kapitał ludzki, style zarządzania, indywidualizm, kultura organizacyjna czy stosunek do prawa. Do badania zostały oparte o wzór Korelacji Pearsona dzięki któremu zostały ustalone pewne zależności. Podsumowując ekonomia instytucjonalna mimo młodego wieku jest bardzo interesująca w swoim świetle a badania które zostaną przedstawione w tym artykule zostały w sposób dokładny zanalizowane

Interpretując znaczenie ekonomii instytucjonalnej, należy podkreślić znaczenie zasady indywidualizmu metodologicznego. Różnorodność akceptacji tej zasady, niewątpliwie przejawia się w rozgraniczeniu różnych nurtów w ramach samego instytucjonalizmu. Nurty te łączy docenianie znaczenia instytucji w relacjach społecznych i gospodarczych. Samo słowo „instytucja” rozpatrywane jest różnorodnie. Według D. Northa to „reguły gry w społeczeństwie, czy bardziej formalne, skonstruowane przez ludzi ograniczenia, które kształtują ich wzajemne relacje. W konsekwencji określają one strukturę bodźców w procesie wymiany gospodarczej, politycznej czy społecznej. Zmiany instytucjonalne kształtują sposób ewolucji społeczeństw w czasie i stanowią klucz do rozumienia zmian historycznych...” W wielu nurtach badacze dyskusyjnie odnoszą się do zaliczenia organizacji do instytucji. Organizacje z reguły stanowią formę funkcjonowania instytucji, tylko niektóre z nich mają skłonność do ich „instytucjonalizacji”, które uwarunkowane jest dążeniem zbiorowości do osiągnięcia wspólnego celu. Przykładami takich organizacji są, np. przedsiębiorstwa czy państwa. Analizując system instytucjonalizacji, wyodrębnić trzeba trzy, wzajemnie warunkujące się elementy: zbiór instytucji- organizacji (są nimi: urzędy pracy, agencje zatrudnienia na rynku pracy, giełdy towarowe, organizacje pośrednictwa handlowego na rynku towarowym, instytucje pośrednictwa finansowego, organy nadzoru na rynku finansowym, partie polityczne czy wyborcy na rynku politycznym), instytucje formalne (prawo regulujące produkcję i sprzedaż produktów, prawo pracy, prawo energetyczne, prawo wyborcze, prawo finansowe, rozwiązania podatkowe, formy zawieranych umów czy kontraktów), instytucje nieformalne (różne przejawy kapitału społecznego: zaufanie, tworzenie sieci kontraktów, normy zachowań, wzorce

kulturowe, zdolności w rozwiązywania wspólnych problemów, sposoby postępowania). Powstanie i rozwój Nowej Ekonomii Instytucjonalnej było w pierwszych okresach powstania inspirowane świadomością „instytucjonalnego deficytu” ekonomii neoklasycznej. Teoria ta posiadała jednak krytyków, takich w szczególności jak: klasyczny czyli post- Veblenowski instytucjonalizm (neoinstytucjonalizm), ekonomia post- keynesowska, niemiecki ordo liberalizm czy ekonomia marksistowska. B. Fiedor w swoim artykule przytacza definicję Nowej Ekonomii Instytucjonalnej, jako opartej na kryteriach racjonalności ekonomicznej- a także na założeniach metodologicznego indywidualizmu- analizę formalnych i nieformalnych instytucji życia gospodarczego i politycznego, jak również analizę różnych systemów społeczno- ekonomicznych oraz związków między tymi systemami a funkcjonowaniem gospodarki. Ekonomia instytucjonalna podkreśla wagę łącznego rozpatrywania zagadnień ekonomicznych i społecznych, jak również zachowanie odpowiednich proporcji między modelowaniem i charakterystyką danej rzeczywistości. Wielu reprezentantów nurtów ekonomii instytucjonalnej negatywnie ocenia konstrukcję modeli ekonomicznych, które oparte są na uniwersalnych i ponadczasowych prawidłowościach. Procesy gospodarowania nie są tworzone pod wpływem historii, lecz dokonywane są w ramach konkretnych instytucji. Instytucje te budują różne systemy instytucjonalne, które stanowią istotny wskaźnik różnych modeli gospodarowania w ramach gospodarki rynkowej. Rozwój poszczególnych podmiotów na rynku jest wynikiem kolejnych zdarzeń. Z tego powodu instytucje stanowią element uwarunkowań zewnętrznych gospodarowania jak i bezpośrednio kształtują oczekiwania i systemy wartości jednostek. Instytucje umożliwiają również kooperację i koordynację działań podmiotów gospodarczych, tworząc warunki do „uczciwej” konkurencji. Podmioty w tak rozwiniętej gospodarce kierują się poszukiwaniem rozwiązań, które są lepsze od dotychczasowych. Opierają się oni o zasady ograniczonej racjonalności. Poszukiwanie nowoczesnych rozwiązań instytucjonalnych jest zgodne z realizacją własnych zamierzeń. Programy badawcze, prowadzone w okresie powstawania ekonomii instytucjonalnej, miały za cechę charakterystyczną przesłanki, które określały równowagę, racjonalizm w zachowywaniu się, nieobecność informacyjnych problemów jak również wykorzystywały zasadę indywidualizmu metodologicznego („twarde jądro” parygmatu neoklasycznego. Ze zbiegiem lat, próba uzupełnienia „twardego jądra” spowodowała powstanie neoinstytucjonalnej, opartej na koncepcji kosztów transakcyjnych. Neoinstytucjonalna ekonomia była zapalnikiem do powstania teorii praw własności, ekonomicznej teorii prawa, teorii wyboru społecznego i niektórych innych. W ramach powstania ekonomii instytucjonalnej określa się trzy poziomy badań, procesów społeczno- gospodarczych: analizę otoczenia społecznego- instytucji nieformalnych (tradycje, zwyczaje, normy, kultura religia), rola kapitału społecznego, analizę otoczenia instytucjonalnego (reguły konstrukcyjno- prawne, prawa własności, polityka i biurokracja, grupy interesu), analizę zarządzania w ramach istniejących stosunków własnościowych (struktury zarządzania, kontrakty i umowy), analizę mechanizmów alokacji zasobów (mechanizmy rynkowe i

polityczne). W trzecim etapie, ocenianym w tym artykule za najistotniejszy, mamy do czynienia z teorią kosztów transakcyjnych i teoriami kontraktów. Teoria praw własności uwzględnia fakt że osłabienie czy niedyspozycja faktycznego używania praw własności jako mechanizmu wykluczania innych podmiotów, a zwłaszcza korzyści dzięki temu osiągnęte, muszą doprowadzić do osłabienia bodźców ekonomicznych, tj. wynagrodzenia za ekonomicznie racjonalnie działania, a karanie za działanie nieracjonalne. To z kolei prowadzić będzie do optymalnego zagospodarowania ograniczonych zasobów. Teoremat Coase'a, podkreśla zależności zachodzące między prawami własności, kosztami transakcyjnymi i efektami zewnętrznymi. Główną ideą teorii jest wybór najkorzystniejszych rozwiązań instytucjonalnych. Rozwiązanie problemu efektów zewnętrznych zmusza do określenia praw własności i zapewnienia swobody przy wymianie tych praw między zainteresowanymi podmiotami. W sytuacji gdzie występują odpowiednio zdefiniowane prawa własności i zerowe (bądź niskie) koszty transakcyjne, bezpośrednie kontakty między podmiotami prowadzą do optymalnych rozwiązań, a optymalne rozwiązania zostaną pozyskane niezależnie od pierwotnego rozkładu praw własności. W takiej sytuacji rynek umożliwia korektę wadliwości alokacji praw własności. Powodem złej alokacji jest brak spójności informacji stron transakcyjnych na rynku. W sytuacji gdy występuje wysoki wskaźnik kosztów transakcyjnych, jest możliwość osiągnięcia efektywnego porozumienia rynkowego, które zależy od początkowego przypisania praw własności, co pozostaje już zadaniem państwa. Państwo w takiej sytuacji może również bezpośrednio obniżać koszty transakcyjne drogą standardowych umów i kontraktów. Warunkiem do efektywnego rozwiązywania problemów zewnętrznych są dobrowolne negocjacje (przetargi stron konfliktów) między podmiotami, między sprawcą negatywnych efektów zewnętrznych a podmiotem poszkodowanym. Problemem, jaki się nasuwa przy efektywności instytucjonalnej jest obliczenie kryteriów problemu. Obliczenie kryteriów efektywności instytucjonalnej wykorzystuje zasadę elastyczności, systemu instytucjonalnego w odniesieniu do narodowego środowiska instytucjonalnego. Twierdzenie efektywności instytucjonalnej jest więc określone w następujący sposób: Jeżeli koszty transakcyjne są dodatnie ($TRC > 0$), to ich względna oszczędność stanowi kryterium efektywności instytucjonalnej pod warunkiem, że stosowany w systemie ekonomicznym model projektu instytucjonalnego posiada parametry elastyczności w odniesieniu do środowiska (występuje zmniejszenie skali wahań norm cenowych). Rozpatrywane poniżej przykłady obrazują zastosowanie twierdzenia efektywności instytucjonalnej w praktyce.

Przykładem pierwszym, który posłuży jako wzór i algorytm do następnych przykładów jest stworzenie w Białej Podlaskiej Centrum Badań nad Innowacjami. Komórką, która będzie się specjalizowała w realizowaniu projektu jest gmina Biała Podlaska, zatrudniająca 80 osób, którzy posiadają wykształcenie średnie lub wyższe. Na środowisko gminy wpływ mają czynniki: kapitał ludzki, warunki geograficzno-naturalne, indywidualizm, kultura i religia, stosunek do prawa, dostęp do władzy. Przy ocenie efektywności projektu, zostały wybrane dwa czynniki, które według

ekspertów mają największy wpływ na środowisko. Wyniki oceny ekspertów zostały umieszczone w tabeli 1.

Tabela 1

Wpływ czynników środowiska na projekt budowy Centrum Badań na Innowacjami

Ekspert	Kapitał ludzki	Indywidualizm
Katarzyna	10	5
Edyta	5	3
Elżbieta	8	6

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawione oceny posłużą do określenia, czy warto inwestować w projekt czy lepiej się z niego wycofać. Przy określeniu oceny środowiska, wykorzystany został wzór na korelację liniową Pearsona, która określi zależność między dwiema zmiennymi x i y. Wzór na korelację został umieszczony poniżej:

Wzór 1. Wzór na współczynnik korelacji liniowej Pearsona

$$r_{xy} = \frac{\sum(x - \bar{x})(y - \bar{y})}{\sqrt{\frac{\sum(x - \bar{x})^2}{n}} \sqrt{\frac{\sum(y - \bar{y})^2}{n}}}$$

Źródło: Internet

Wzór ten posłuży za określenie czy istnieje zależność między wybranymi przez ekspertów czynnikami: kapitałem ludzkim i indywidualizmem. Do obliczenia wskaźnika potrzebna jest pomocnicza tabela, umieszczona poniżej.

Tabela 2

Pomocnicza tabela do obliczenia współczynnika korelacji liniowej Pearsona

x	Y	$x - \bar{x}$	$y - \bar{y}$	$(x - \bar{x})^2$	$(y - \bar{y})^2$	$(x - \bar{x})(y - \bar{y})$
10	5	2,33	0,33	5,43	0,11	0,77
5	3	-2,67	-1,67	7,13	2,79	4,46
8	6	0,33	1,33	0,11	1,77	0,44
				$\Sigma 12,67$	$\Sigma 4,67$	$\Sigma 5,67$

Źródło: Opracowanie własne

$$\bar{x} = \frac{10 + 5 + 8}{3} = 7,67, \quad \bar{y} = \frac{5 + 3 + 6}{3} = 4,67$$

$$r_{xy} = \frac{\frac{5,67}{3}}{\sqrt{\frac{12,67}{3}} \times \sqrt{\frac{4,67}{3}}} = 0,73$$

Wzrostowi wartości zmiennej X towarzyszy wzrost wartości zmiennej Y, czyli przy zwiększeniu się nakładów na czynnik kapitału ludzkiego, zwiększa się również indywidualizm. Oba czynniki wpływają na siebie w sposób dość silny. Aby

zobrazować wpływ tych czynników, jak również tendencję rozwojową, wykorzystana została linia trendu. Obliczona została ona wzorem umieszczonym poniżej.

Wzór 2. Wzór na liniową linię trendu

$$y = ax + b,$$

gdzie:

$$a = \frac{\sum xy - nxy}{\sum x^2 - nx^2} \quad b = y - ax$$

Źródło: Internet

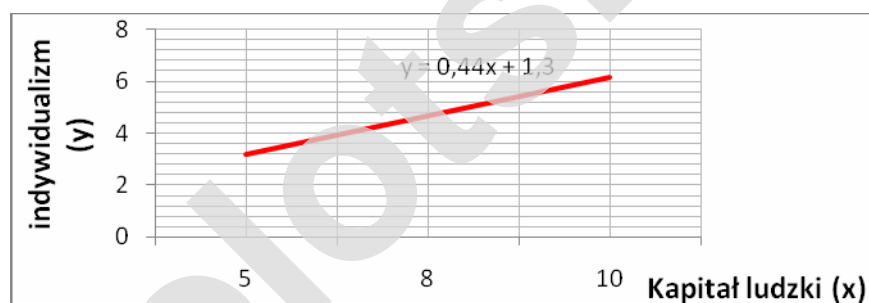
Dzięki powyższemu wzorowi możemy obliczyć jaki ma kierunek linia trendu dla środowiska, w jakim funkcjonuje gmina Biała Podlaska. Czy czynniki kapitału ludzkiego i indywidualizmu, mają kierunek wzrostowy, czy spadkowy. Obliczenia zostały podane poniżej.

$$a = \frac{113 - 3 * 35,8}{189 - 3 * 58,8} = 0,44$$

$$b = 4,67 - 0,44 * 7,67 = 1,3$$

$$y = 0,44x + 1,3$$

Dzięki powyższym obliczeniom, można stworzyć linię trendu dla czynnika kapitału ludzkiego i indywidualizmu. Wykres linii trendu został umieszczony poniżej.

Wykres 1. Linia trendu

Źródło: Opracowanie własne

Jak można zaobserwować, linia trendu ma charakter wzrostowy. Oznacza to że zwiększenie się jednego czynnika na środowisko instytucji jakim jest indywidualizm, tym samym zwiększy znaczenie kapitału ludzkiego na środowisko. Po przeprowadzonej analizie czynników, jakie mają wpływ na środowisko, istotne jest skupienie uwagi na przeprowadzenie planowanego projektu. Założony projekt budowy Centrum Badań nad Innowacjami w Białej Podlaskiej ma za zdanie zwiększenie konkurencyjności gminy Biała Podlaska jak również wspomaganie firm w gminie w prowadzeniu najnowszych, innowacyjnych produktów/ usług. Podstawowe dane techniczne projektu: Standardy budowlane (rozwiązania architektoniczne, budowlano-konstrukcyjne i materiałowe, detale architektoniczne oraz urządzenia budowlane, dojazd i dojście do budynku wraz z parkingiem, instalacje przyłącza do sieci i wyposażenie techniczne), Standardy technologiczne (wymagania izolacyjne,

wymagania wentylacyjne, wymagania odnośnie energii pierwotnej). Planowane źródła finansowania to: własne (z budżetu gminy), zewnętrzne: (Program: Program Innowacyjna Gospodarka, Priorytet: 2 Infrastruktura sfery B+R, Działanie: 2.1 Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym), Wkład krajowy ze środków budżetu państwa. Kwota finansowa: planowany całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 388 444 071,00 zł, w tym: 85% ze środków UE: 330 177 460, 35 zł, 10% wkład krajowy: 38 844 407, 10 zł, 5 % wkład własny: 19 422 203, 55 zł. Bariery, które mogą utrudnić realizację projektu to: bariery organizacyjne (koszty transakcyjne), informacyjne (większe wdrażanie technologii, zwiększenie miejsc pracy), prawne i finansowe. Przeprowadzając analizę skuteczności wdrożenia projektu, przywołane zostały znów trzy osoby, eksperci, którzy ocenili wpływ czynników zewnętrznych na projekt. Tabela 3 obrazuje wyniki oceny ekspertów.

Tabela 3

Ocena ekspercka

Ekspert	Organizacyjne	Prawne
Katarzyna	10	9
Edyta	7	8
Elżbieta	9	5

Źródło: Opracowanie własne

Przy określeniu wpływu czynników na projekt, znów został wykorzystany wzór na współczynnik korelacji liniowej Pearsona. Do niego została stworzona pomocnicza tabela umieszczona poniżej.

Tabela 4

Pomocnicza tabela do obliczenia współczynnika korelacji liniowej Pearsona

x	Y	$x - \bar{x}$	$y - \bar{y}$	$(x - \bar{x})^2$	$(y - \bar{y})^2$	$(x - \bar{x})(y - \bar{y})$
10	9	1,33	0	1,77	0	0
6	8	-2,33	-1	5,43	1	2,33
9	10	0,33	1	0,11	1	0,33
				$\Sigma 7,31$	$\Sigma 2$	$\Sigma 2,66$

Źródło: Opracowanie własne

$$\bar{x} = \frac{10 + 6 + 9}{3} = 8,33, \quad \bar{y} = \frac{9 + 8 + 10}{3} = 9,$$

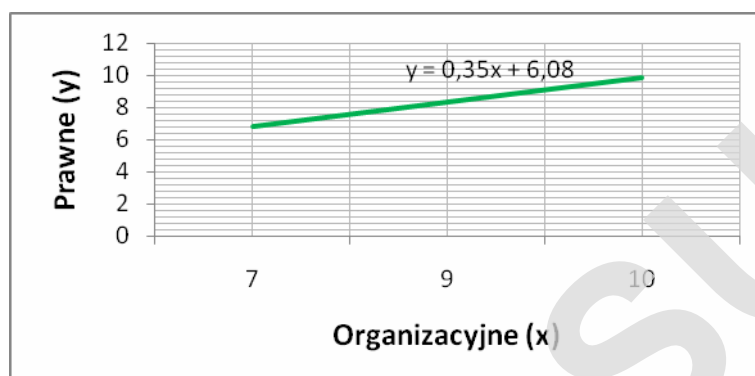
$$r_{xy} = \frac{\frac{2,66}{3}}{\sqrt{\frac{7,31}{3} \times \frac{2}{3}}} = 0,83$$

Obliczony współczynnik jest większy od 0,5 (wynosi 0,83), co oznacza że dana korelacja jest dobra. Wzrostowi wartości zmiennej X towarzyszy wzrost wartości zmiennej Y, czyli przy zwiększeniu się barier organizacyjnych, ulegają zwiększeniu bariery prawne i odwrotnie, przy zmniejszeniu się barier organizacyjnych, ulegają zmniejszeniu bariery prawne. Oba czynniki wpływają na siebie w sposób dość silny.

Aby zobrazować wpływ tych czynników, jak również tendencję rozwojową, wykorzystana została linia trendu. Obliczona została ona jak przy określaniu wpływu czynników na środowisko, a wyniki obliczeń zostały umieszczone poniżej.

$$a = \frac{228 - 3 \cdot 8,33 \cdot 9}{217 - 3 \cdot 69,4} = \frac{3,09}{8,8} = 0,35, \quad b = 9 - 0,35 \cdot 8,33 = 6,08, \quad y = 0,35x + 6,08$$

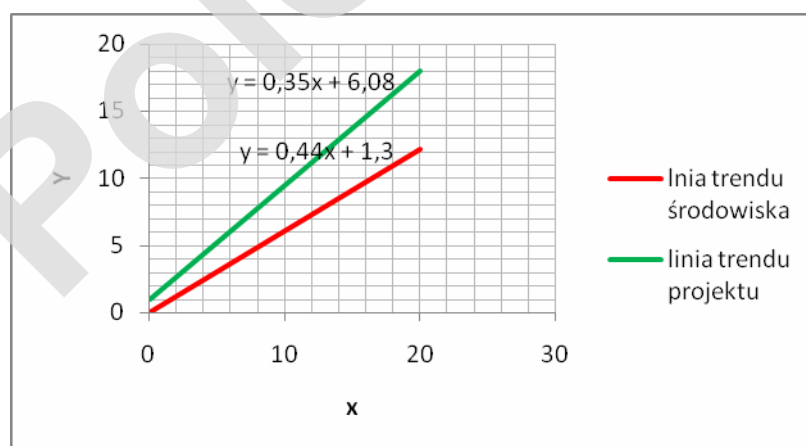
Dzięki powyższym obliczeniom, można stworzyć linię trendu dla czynników prawnych i organizacyjnych. Wykres linii trendu został umieszczony poniżej.

Wykres 2. Linia trendu

Źródło: Opracowanie własne

Jak można zaobserwować z wykresu, linia trendu ma charakter wzrostowy. Oznacza to że zwiększenie się jednego czynnika na projekt, jakim jest bariera prawna, tym samym spowoduje wzrost barier z zakresu organizacji. Aby zobrazować czy warto w projekt inwestować, należy przeanalizować dwie linie trendu: wpływu czynników na środowisko instytucji, jak również barier wpływających na realizację projektu. Podsumowanie dwóch linii trendu zostało umieszczone poniżej.

Wykres 3. Podsumowanie dwóch linii trendu

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższego wykresu można zaobserwować, że dwie linie trendu mają jednakowy charakter wzrostowy. Przy zbadaniu czy warto w projekt zainwestować,

istotne jest określenie w jakim stopniu obie linie na siebie wpływają. Przy określeniu wpływu na siebie dwóch linii trendu, użyty został wzór na kąt nachylenia się dwóch linii trendu, jak również wzór na elastyczność. Oba wzory zostały umieszczone poniżej, wraz z obliczeniami.

Wzór 3. Wzór na tangens φ

$$\tan \varphi = \left| \frac{a_1 - a_2}{1 + a_1 a_2} \right|$$

Źródło: Internet

Wzór 4. Wzór na elastyczność:

$$\frac{180 - \varphi}{180}$$

Źródło: Internet

Obliczenia:

$$\tan \varphi = \left| \frac{0,44 - 0,35}{1 + 0,44 * 0,35} \right| = 0,08, \quad \varphi = 5,45^\circ$$

Elastyczność: $\frac{180 - 5,45}{180} = 0,97$

Z powyższych obliczeń wynika, że wdrożenie instytucjonalnego projektu nie wywołują znaczących dodatnich wahań norm- **projekt posiada całkowicie pozytywną efektywność**. Podsumowując, warto inwestować w projekt Centrum Badań nad Innowacjami. Efektywność projektu w przyszłości przyniesie pozytywne korzyści, a wpływ czynników jakiego środowiskowych jak i barier wejścia projektu nie są na tyle znaczące, aby zrezygnować z wdrożenia projektu w życie.

ПУТИ ПРЕВРАЩЕНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА В ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ

В.А. Щербаченко

Сумский государственный университет, г. Сумы, Украина

Классическая экономическая теория основой богатства считает сферу производства, трудовую деятельность в ее многообразных формах [1]. Но в современном обществе все большую роль играют знания и информация, необходимая для развития предприятия и удержания его позиций в конкурентной среде. В широком смысле знания и информация являются нематериальными активами такого капитала, как интеллектуальный капитал предприятия. Множество фирм обладают определенным уровнем интеллектуального потенциала, который заложен в их сотрудниках, однако не все могут превратить его в капитал, который будет эффективно работать и приносить пользу.

Для четкого понимания того, что собою представляет интеллектуальный потенциал, и в чем его отличие от капитала, рассмотрим несколько определений, данных отечественными и иностранными учеными-экономистами.